

การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่น

PEOPLE'S PERCEPTION ON LOCAL POLITICIAN PERSONALITY TRAIT

¹พงศกรณ์ พิลาบุตร และ ²อุดม กองตองกาย
¹Pongsakorn Philaboot and ²Udom Kongtongkai

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, ประเทศไทย
The Eastern University of Management and Technology

¹Pongsakorn_p@gmail.com

Received September 10, 2022; Revised November 2, 2022; Accepted December 25, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์วิจัยเพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่น โดยผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และนำไปรวบรวมความเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันจะมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีค่าทดสอบ t เท่ากับ .414 (Sig. 679) องค์ประกอบของลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นประกอบด้วย การเปิดรับ การแสดงความถูกต้อง ลักษณะสิ่งจูงใจภายนอก ความยินยอมเห็นใจ และความมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีความสัมพันธ์ทั้งในเชิงบวกและในเชิงลบ จึงอาจสรุปได้ว่า การเปิดรับ การแสดงความถูกต้อง ลักษณะสนใจภายนอก และความยินยอมเห็นใจอันเป็นลักษณะบุคลิกภาพด้านบวกของผู้นำท้องถิ่นที่ประชาชนต้องการ

คำสำคัญ การรับรู้ของประชาชน และลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่น

¹ อาจารย์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น,

² อาจารย์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น,

Abstract

The objective of this research is to study people's perception on local politician personality trait. The researcher developed a questionnaire from literature review and collected 400 respondents of people who situate in Ubon Ratchathani province. The statistical analysis are frequency, percentage, standard deviation and coefficient correlation analysis. The research results contributed that the mean difference of personal factors in terms of age, generated no significant difference to local politician personality trait at $t = .414$ (Sig .679). The elements of local politician personality trait such as openness, conscience, extraversion, agreeableness and neuroticism correlated positively and negatively. It can be concluded that openness, conscience, extraversion and agreeableness, are the positive personality traits as people need.

Keywords: People's Perception and Local Politician Personality Trait

บทนำ

ทฤษฎีรัฐศาสตร์ (Political Science Theory) เกี่ยวกับการเป็นตัวแทนและปัจจัยของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ (Elected Officials) ที่มีต่อสถาบันทางการเมือง และมีการศึกษามากมายยาวนานเพื่ออธิบายพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง (Grose et al., 2015) จึงได้มีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพส่วนบุคคล (Individual Personality Trait) และพฤติกรรมการเป็นตัวแทนอย่างแพร่หลายในประชากรโดยทั่วไป (Dynes et al., 2019) ถึงแม้ว่าบุคลิกภาพส่วนบุคคล (Personality Traits) ผันแปรไปตามรูปแบบการเป็นตัวแทนที่แสดงออกและพฤติกรรม แต่บุคลิกภาพส่วนบุคคลยังเป็นการแสดงความทะเยอทะยานทางการเมือง (Political Ambition) (Dynes et al., 2019) และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมือง

และในช่วงเวลาปัจจุบันที่โลกจะต้องสู้กับการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด -19 ที่ทุกคนยากที่จะต้านทาน การศึกษาการรับรู้ (Perception) ของประชาชนที่เกี่ยวข้องจึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเพราะเป็นหนทางที่จะดำเนินการเกี่ยวกับสถานการณ์เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการป้องกันสาธารณสุขและการป้องกันการแพร่ระบาด การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่ดี (Wellbeing) โดยใช้แพลตฟอร์มมากมายเพื่อให้ประชาชนสามารถดูแลตนเอง (Self-Safety) และองค์การอนามัยโลก (WHO) ก็ได้ประกาศเหตุภัยพิบัติของเชื้อไวรัสที่มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากในยุโรป ทำให้ผู้คนเปลี่ยนการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตและชีวิตประจำที่ทุกคนจะต้องเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำและมาตรการขององค์กรของรัฐ รวมถึงการพัฒนาชุมชนเป็นผลผลิตที่สำคัญเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ ผู้นำชุมชน (Community's Leader) มีบทบาทสำคัญในการ

สนับสนุนและสร้างการพัฒนาชุมชน (ด้วยเหตุนี้ การมุ่งเน้นผู้นำเฉพาะ (Specific Leader) และภาวะผู้นำ (Leadership) ที่มีผลต่อการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงจึงมีความสำคัญเนื่องจากบริบทของผู้นำมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงเพื่อสร้างต้นทุนทางสังคมให้แก่สมาชิกของชุมชน การปกครองส่วนท้องถิ่นและความพยายาม “กระจายอำนาจ” เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 หรือกว่า 100 ปีที่แล้ว แต่ในช่วงเริ่มต้นความพยายามนี้เป็นไปภายใต้การดำเนินการของรัฐส่วนกลาง การกระจายอำนาจจึงพอจะเกิดขึ้นได้เท่าที่รัฐส่วนกลางรู้สึกว่าจะมีความพร้อมและต้องการที่จะทำ (Benti et al., 2016) การเติบโตของการปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ตามอำนาจทางการเมืองที่เปลี่ยนไป การปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี 2475 และหลังการทำรัฐประหารหลายๆ ครั้ง นำมาซึ่งการออกประกาศคณะปฏิวัติเพื่อจัดสรรอำนาจใหม่ รวมทั้งการแก้ไขกฎหมายหลายต่อหลายครั้ง ทำให้ทิศทางของการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นสะเปะสะปะ และไม่ต่อเนื่อง จนการเกิดขึ้นของกระทรวงมหาดไทย 2540 ที่เริ่มต้นวางโครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมกับความผันในการกระจายอำนาจครั้งใหญ่ (Denison et al., 1995) นอกจากนี้แล้วประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจและได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากเกี่ยวกับผู้บริหารท้องถิ่น เช่น นักการเมืองท้องถิ่น ในปัจจุบันส่วนหนึ่งยังเป็นนักการเมืองสมัครเล่นขาดอุดมการณ์หรือเป็นผู้มีอิทธิพล นักธุรกิจที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองของท้องถิ่นส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติงานในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรยุทธ สถาปนาศุภกุล, 2560) แม้ว่าปัจจุบันจะมีกลไกตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่นหลายรูปแบบ แต่คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่ดีนั้นก็ย่อมมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความสามารถด้านการบริหาร เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์และมีประสบการณ์ในการทำงาน คุณสมบัติดังกล่าวหากผู้ที่เข้ามาบริหารท้องถิ่นมีครบถ้วนก็จะทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่น ขณะเดียวกันอุปสรรคและปัญหาในการบริหารท้องถิ่นก็จะลดลง และยังสามารถที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนของตนได้อย่างจริงจังตรงตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

เพราะฉะนั้นประเด็นที่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของผู้นำท้องถิ่นคือการมีบุคลิกภาพที่สามารถตอบรับต่อปัญหาและความต้องการของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ซึ่งต่างกัน ซึ่งควรได้รับการพัฒนาอย่างมีรูปแบบ ซึ่งเรื่องนี้ สถาพร ศรีเพ็ญไทย และคณะ (2560) อธิบายว่าคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นแนวทางสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) ความเป็นผู้นำ 2) คุณธรรมจริยธรรม 3) บุคลิกภาพ 4) ความสามารถในการปฏิบัติงาน 5) การบริหารงานยุคใหม่ ขณะที่ ไพริน นกศิริ (2558) ได้แย้งว่าคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นคุณสมบัติที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หรือสร้างขึ้นใหม่ด้วยการเรียนรู้ และฝึกฝนตนเอง สำหรับนำมาบริหารงานท้องถิ่นได้ตามความต้องการของประชาชน ประกอบด้วย 1) ลักษณะภายนอก เกี่ยวข้องกับการแต่งกายสุขภาพ การมีกริยาอ่อนน้อม ให้ความเคารพผู้มีอาวุโสกว่า พูดจาดี มีความจริงใจต่อผู้ฟัง 2) สติปัญญา เป็นคนเฉลียวฉลาด รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และมีความถูกต้อง มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด และรับผิดชอบต่อความเห็นของตนเอง 3) จิตใจ เชื่อมมั่นต่อความดี

อารมณ์ดี และสามารถแยกแยะความดีและความชั่วออกจากกันได้อย่างชัดเจน 4) ด้านการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จสูง ยอมรับข้อผิดพลาด และยินดีปรับปรุงแก้ไข 5) ด้านสังคม ทำงานเป็นทีมได้ ไว้วางใจคนอื่นเป็น และกระตือรือร้นในการทำงาน หรือการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ส่วนสตรีธ ธนานิธิโชติ (2557) กลับอธิบายว่า คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นเพียงสิ่งที่ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงออกมา เพื่อให้ผู้สมัครรับการเลือกตั้งได้รู้ในสิ่งที่พวกเขาต้องการ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับ 1) ความมีชื่อเสียง 2) ชาติตระกูล 3) อิทธิพลและบารมี 4) ระดับความรู้ และ 5) คุณสมบัติส่วนตัว เช่น ความเป็นคนใจซื่อ มือสะอาด หรือมาจากคนในตระกูลดังของสังคม

ส่วนผู้วิจัยใช้ลักษณะบุคลิกภาพตามรูปแบบของ Big Five Model เพื่อใช้ในการวัดลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำ ดังนี้

1. Conscientious (มีเหตุผล) ผู้นำมีเป้าหมายในความสำเร็จ (Achievement) เต็มเต็มในหน้าที่การงาน (Fulfill their Duties) ชอบวางแผนในกิจกรรมโดยธรรมชาติของตนเอง (De Young et al., 2007) เป็นคนที่ทำงานตามแบบและรู้ว่ากำลังทำอะไร มีความปรารถนาในการทำงานในสถานการณ์ที่เหมาะสมเป็นคนทำงานตามระเบียบและสนใจในรายละเอียด คนที่มีผลจะทำกิจกรรมหรือหน้าที่ที่เวลาที่ทำ เจ้าหน้าที่บริหารส่วนท้องถิ่นจะระเบียบปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติตามนโยบาย เป้าหมาย ทำงานตามระเบียบราชการและรับใช้องค์กร (Oliver et al., 2012) ดังนั้น อิทธิพลของการมีเหตุผลของผู้แทนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสถานที่ เจ้าหน้าที่ และการแข่งขันในหน้าที่ ทั้งนี้มีการศึกษาที่สรุปไว้ว่านักการเมืองท้องถิ่น (Local politician) ไม่สามารถทำหน้าที่ที่สำคัญก่อนเนื่องจากความมีเหตุผลและความรับผิดชอบยังไม่ชัดเจน (Dynes et al., 2022)

2. Extroversion (การสนใจสิ่งภายนอก) เป็นลักษณะของผู้นำที่ชอบงานสังคม (Sociable) และมีความแน่วแน่ เป็นลักษณะของนักการเมืองที่ชอบการระดมทุน การพบปะประชาชน การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ ชอบในการอยู่ท่ามกลางประชาชน (De Young et al., 2007) นอกจากนี้คนที่มีลักษณะสนใจสิ่งภายนอกที่ได้รับการเลือกตั้งยังไม่มี ความชัดเจนระหว่างความต้องการในการมีอิทธิพล ความคาดหวัง และความรับผิดชอบในระบบประชาธิปไตย (Democratic Responsiveness) (Ramey et al., 2017)

3. Emotional Stability (การมีอารมณ์ที่มั่นคง) เป็นลักษณะที่ตรงข้ามกับอารมณ์ไม่มั่นคง (Neuroticism) ดังนั้นการเป็นผู้ที่มีอารมณ์มั่นคงจึงมีลักษณะไม่เปลี่ยนอารมณ์เร็ว เป็นผู้ที่หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง (Conflict Avoidance) ไม่เยาะเย้ยผู้อื่น รู้สึกสะดวกสบายในตนเองและไม่มีการมีอารมณ์บาทกลัว นอกจากนี้ยังเป็นผู้มีลักษณะหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ (Hall, 2018)

4. Openness (การเปิดเผย) เป็นนักการเมืองที่มีลักษณะเปิดเผยในประสบการณ์ เป็นผู้ที่สร้างสรรค์ ชอบแก้ไขปัญหา สนใจในความคิดและข้อมูลใหม่ๆ เคยมีการวิเคราะห์แนวคิดหรือข้อมูลอย่างมีสติปัญญา (Intellectual) (DeYong et al., 2007) เป็นคนที่ชอบนำเสนอหัวข้อสำคัญต่อสาธารณะ (Ramey et al., 2017) มีการแสดงออกตามความเชื่อมั่นในทัศนะตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Hall, 2018) นอกจากนี้ นักการเมืองลักษณะเปิดเผยจะชอบการโต้เถียง (Debate) เพื่อการแสดงความคิดเห็นและความตั้งใจโดยพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง และฟังความเห็นผู้อื่น

5. Agreeableness (ความยินยอม) เป็นผู้ที่มีความสนใจผู้อื่น ชอบกระทำเพื่อคนอื่น หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง สร้างสังคมให้ร่มเย็น (DeYong et al., 2007) ใช้วิธีการปรึกษาหารือเพื่อลดความขัดแย้ง รับผิดชอบต่อความคิดเห็นสาธารณะในการตัดสินใจนโยบาย (policy making decision) (Dynes, 2022)

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษา การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่น เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการนำเสนอลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อนำเสนอลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) หมายถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 1,868,519 คน 25 อำเภอ และมีจำนวน 239 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่สามารถแยกอายุและเพศได้ (Wikipedia, 2564)

ขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 กับสัดส่วนที่เก็บข้อมูลได้อำเภอละ 16 ตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนก็นำไปสู่ตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรในแต่ละอำเภอตามบัญชีรายชื่อไปจนกว่าจะได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ (กัญญสิริ จันทร์เจริญ, 2554)

วิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยเริ่มต้นจากการกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอตามจำนวนประชากรที่มี และสุ่มตามบัญชีรายชื่อของประชากรในแต่ละอำเภอไปจนกว่าจะได้ข้อมูลครบตามจำนวน (วิระศักดิ์ จินรัตน์, 2564)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความเห็นเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพนักการเมืองท้องถิ่น จำนวน

27 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่นเพิ่มเติม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบคำถามโดยการหาค่าความถี่ หาค่าร้อยละ

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) การเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ โดยการทดสอบ t-test กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันจะมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าทดสอบ t เท่ากับ .414 (Sig. 679) ซึ่งมีความมากกว่านัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงมีผลทดสอบความเป็น Normality มากกว่า .05 ตามค่า Kolmogorov-Smirnov (Sig. 007, .001) ดังตารางแสดงประกอบต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามเพศ

ตัวแปรทดสอบ	เพศ	ความเป็นปกติของข้อมูล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผลทดสอบ t	นัยสำคัญ
ลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่น	ชาย	.007	3.58	.64	.414	.679
	หญิง	.001	3.61	.59		

2. การเปิดรับมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกระดับมากกับการแสดงความถูกต้อง ลักษณะสิ่งจูงใจภายนอก และความยินยอมเห็นใจ โดยมีค่า r ระหว่าง .77-.85 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หากแต่มีความสัมพันธ์แบบตรงข้ามกับการมีอารมณ์ไม่มั่นคงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ดังตารางที่ 2 ประกอบต่อไปนี้

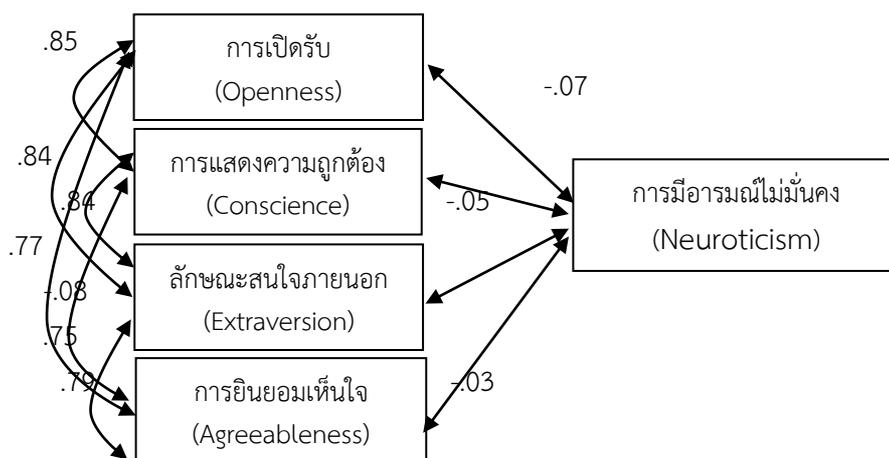
ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปร

ตัวแปร	การเปิดรับ	แสดงความถูกต้อง	ลักษณะสิ่งจูงใจภายนอก	ความยินยอมเห็นใจ	การแสดงอารมณ์ไม่มั่นคง
Openness	1	.85**	.84**	.77**	-.07
Conscience		1	.84**	.75**	-.05
Extroversion			1	.79**	-.08
Agreeable				1	-.03
Neuroticism					1

**P value .01

จากตารางผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ทั้งในเชิงบวกและในเชิงลบ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ของการเปิดรับ การแสดงความถูกต้อง ลักษณะสิ่งจูงใจภายนอกและความยินยอมเห็นใจมีความสัมพันธ์แบบตรงข้ามระดับน้อยกับการแสดงอารมณ์ไม่มั่นคง ซึ่งนั่นหมายความว่าเมื่อผู้นำท้องถิ่นแสดงความถูกต้องหรือเปิดรับมากเท่าใด จะส่งผลต่อการลดลงของการแสดงอารมณ์ไม่มั่นคง และด้วยเหตุนี้อาจมองเห็นแนวทางการพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นอย่างน้อยสองแนวทางคือ แนวทางเพิ่มขึ้น กับแนวทางลดลง

ดังนั้น เป็นเสียงเรียกร้องจากชาวบ้านทั่วไปที่ต้องการผู้นำท้องถิ่นที่มีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

ภาพประกอบที่ 1 แนวทางพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นในการรับรู้ของประชาชน

จากภาพประกอบผลวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระหว่าง การเปิดรับ การแสดงความต้องการ ลักษณะสนใจภายนอก และความยินยอมเห็นใจอันเป็นลักษณะบุคลิกภาพด้านบวกของผู้นำท้องถิ่น ขณะเดียวกันที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบระหว่างองค์ประกอบทั้ง 4 กับการมีอารมณ์ไม่มั่นคง และเป็นลักษณะบุคลิกภาพในเชิงลบกับสามารถพัฒนาได้ทั้งสองแนวทาง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นโดยการรับรู้ของประชาชนที่ประชาชนต้องการ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลวิจัยที่สรุปได้นี้สังเกตได้ว่า ชาวบ้านให้ความสำคัญกับ 4 บุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นคือ 1) การเปิดรับ 2) การแสดงความต้องการ 3) ลักษณะสิ่งจูงใจภายนอก และ 4) ความยินยอมเห็นใจ โดยเฉพาะการแสดงความต้องการที่ได้รับความสำคัญก่อนองค์ประกอบอื่น ทั้งนี้เพราะผู้นำท้องถิ่นจำเป็นต้อง ผู้นำท้องถิ่นยึดถือกฎระเบียบความถูกต้องในการปฏิบัติงาน ผู้นำท้องถิ่นทำหน้าที่ตนเองอย่างเต็มที่ ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ผู้นำท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่สูง และผู้นำท้องถิ่นมีการจัดการวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างดี ซึ่งเป็นเรื่องปกติของชาวบ้านทั่วไปที่ให้ความสำคัญกับการเคารพต่อกฎหมาย การไม่เลือกปฏิบัติไปจนถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำสูง เช่นเดียวกับกับ Rahman et al (2018) และได้อธิบายเอาไว้ว่า คุณสมบัตินำท้องถิ่น เป็นส่วนประกอบของความเป็นผู้นำที่มีอำนาจ และสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้ตามนโยบาย ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย ความสามารถในการบริหารงาน การติดตาม และการประเมินผลปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ตาม ความเป็นผู้นำท้องถิ่น ยังต้องได้รับการสนับสนุนจากสภาพองค์กร วัฒนธรรมการทำงาน และผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชน ขณะที่ สุขานุช พันธนิยะ และฮาซันอักริน ดงนะเต็ง (2563) สนับสนุนว่า คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ประชาชนในพื้นที่ต้องการที่จะเห็น และสัมผัสได้ด้วยผลการปฏิบัติงานที่ดี เช่น 1) การมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งในด้านการแต่งกาย และการพูดจาที่สุภาพ อีกทั้งยังเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน 2) คุณธรรม คือมีความใสซื่อ และมีสะอาดในการปฏิบัติงาน ไม่คดโกงประชาชน 3) บริหารงาน โดยเฉพาะ ความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และการเข้าถึงทุกพื้นที่ ซึ่งตนรับผิดชอบอยู่ นอกจากนั้นแล้ว ยังมีความทันสมัย คือรู้จักใช้เครื่องมือสื่อสาร ในการบริหารงาน 4) วิสัยทัศน์ มิได้เป็นเพียงการมองการณ์ไกลแต่เพียงเท่านั้น หากแต่เน้นถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนา หรือสร้างความเจริญให้กับพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่มีได้เพื่อฝัน หากแต่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริง เช่น ความเจริญของกระแสโลก 5) คุณสมบัติด้านประสบการณ์ในการทำงานที่เต็มไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รวมถึง การไม่โยนความรับผิดชอบออกจากตนเอง

นอกจากนั้นแล้ว สติธร ธนานิธิโชติ (2557) เพิ่มเติมอีกว่า คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นเพียงสิ่งที่ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงออกมา เพื่อให้ผู้สมัครรับการเลือกตั้งได้รู้ในสิ่งที่พวกเขาต้องการ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับ 1) ความมีชื่อเสียง 2) ขาดิตระกูล 3) อิทธิพลและบารมี 4) ระดับ

ความรู้ และ 5) คุณสมบัติส่วนตัว เช่น ความเป็นคนใจซื่อ มือสะอาด หรือมาจากคนในตระกูลตั้งของสังคม

จากผลวิจัยที่สรุปได้พบว่ามีแนวทางสำหรับนำไปพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพผู้นำท้องถิ่นอยู่สองแนวทาง คือแนวทางพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพในเชิงบวก และลดลักษณะบุคลิกภาพผู้นำในเชิงลบ โดยเฉพาะปัญหาการการมีอารมณ์ไม่มั่นคงของผู้นำท้องถิ่นที่ด้อยคุณค่าในสายตาของชาวบ้าน แต่กลับทำให้ความสำคัญของผู้นำท้องถิ่นลดลง เช่นการขาดเหตุผล การมีอารมณ์กลับไปกลับมาขาดความเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่มั่นคง และยังสะท้อนชัดว่าผู้นำท้องถิ่นต้องเป็นผู้มีจิตใจแน่วแน่และมั่นคงต่อสภาพปัญหาของชาวบ้าน จึงพอจะได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้านด้วยความสมัครใจ ส่วนที่สำคัญคือการพัฒนาบุคลิกภาพในเชิงบวกทั้งที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับ และการแสดงความถูกต้องทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันถึงการทำหน้าที่ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของชาวบ้านทุกคนในชุมชนแห่งนั้น ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นหน่วยงานบริหารท้องถิ่นซึ่งรัฐให้ความเป็นอิสระ โดยใช้หลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น แต่การที่จะบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จ บรรลุประสิทธิผล สร้างความรุ่งเรืองเติบโตให้กับท้องถิ่น มีภาพลักษณ์ที่ดีได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากสาธารณะ สามารถตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชน และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทุกกลุ่ม ย่อมไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่สามารถทำได้ด้วยการมีผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันจึงมีความต้องการผู้นำซึ่งมีความสามารถในการรับมือกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม และความไม่แน่นอนของสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเท่านั้นที่จะผลักดันและสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาได้ (อรณิชา ทศตา และคณะ. 2558)

นอกจากนั้นแล้ว ไพริน นกศิริ (2558) ได้อธิบายเสริมไว้ว่า คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นคุณสมบัติที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หรือสร้างขึ้นใหม่ด้วยการเรียนรู้ และฝึกฝนตนเอง สำหรับนำมาบริหารงานท้องถิ่นได้ตามความต้องการของประชาชน ประกอบด้วย 1) ลักษณะภายนอก เกี่ยวข้องกับการแต่งกายสุภาพ การมีกริยาอ่อนน้อม ให้ความเคารพผู้มีอาวุโสกว่า พุดจาดี มีความจริงใจต่อผู้ฟัง 2) สติปัญญา เป็นคนเฉลียวฉลาด รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และมีความถูกต้อง มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด และรับผิดชอบต่อความเห็นของตนเอง 3) จิตใจ เชื่อมมั่นต่อความดี อารมณ์ดี และสามารถแยกแยะความดีและความชั่วออกจากกันได้อย่างชัดเจน 4) ด้านการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จสูง ยอมรับข้อผิดพลาด และยินดีปรับปรุงแก้ไข 5) ด้านสังคม ทำงานเป็นทีมได้ ไว้วางใจคนอื่นเป็น และกระตือรือร้นในการทำงาน หรือการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ดังนั้นมีความเป็นไปได้มากสำหรับการพัฒนาทั้งในเชิงบวกและในเชิงลบ โดยเฉพาะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สำหรับชาวบ้านทั่วไปจำเป็นต้องลดลงให้มาก ทั้งนี้เพื่อผลต่อการรับรู้และการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้นำท้องถิ่นของตนเอง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ช่วยให้ได้แนวทางสำหรับนำไปพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่นในเขตตำบลขนาดใหญ่ อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานีตามแนวทางพัฒนาต่อไปนี้

- 1) แนวทางพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพในเชิงบวก ประกอบด้วย
  - 1.1) การพัฒนาการเปิดรับ ซึ่งประกอบด้วยแนวปฏิบัติต่อไปนี้
    - 1.1.1) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพื้นฐานท้องถิ่น
    - 1.1.2) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีลักษณะและทักษะการความคิดสร้างสรรค์
    - 1.1.3) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีลักษณะนิสัยชอบแสวงหาประสบการณ์ใหม่เสมอ
    - 1.1.4) ศึกษาและให้ความรู้แก่ผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาเชื่อว่า ระบบเศรษฐกิจที่ดีต้องมีเสรีภาพเป็นหลัก
      - 1.1.5) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีลักษณะอดทนต่อข้อสงสัยจากประชาชน
  - 1.2) การพัฒนาการแสดงความถูกต้อง และมีแนวปฏิบัติต่อไปนี้
    - 1.2.1) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะในการยึดถือกฎระเบียบ และความถูกต้องในการปฏิบัติงาน
      - 1.2.2) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้รู้จักการทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่
      - 1.2.3) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง
      - 1.2.4) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่สูง
      - 1.2.5) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะการจัดการวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างดี
  - 1.3) การพัฒนาลักษณะสิ่งจูงใจภายนอก ประกอบด้วยวิธีการต่อไปนี้
    - 1.3.1) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีความกล้าแสดงออก (Assertiveness) ด้านความเป็นผู้นำสูง
      - 1.3.2) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะการเข้าร่วมสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะของตำบลอยู่เป็นประจำ
    - 1.3.3) จัดพื้นที่และเวลาให้ผู้นำท้องถิ่นได้พัฒนาทักษะการสนทนา และทักษะการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในตำบล
      - 1.3.4) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตำบลของตนเอง
      - 1.3.5) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีความเป็นกันเองในการเข้าพบกับประชาชน
      - 1.3.6) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะชอบอุทิศตนช่วยเหลือเมื่อประชาชนประสบปัญหา
  - 1.4) การพัฒนาความยินยอมเห็นใจ ประกอบด้วยข้อพึงปฏิบัติต่อไปนี้
    - 1.4.1) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่น่าสนใจแตกต่างกันไป

1.4.2) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะความสามารถในการให้ความร่วมมือกับฝ่ายตรงข้ามได้ โดยไม่มุ่งประโยชน์ตนฝ่ายเดียว

1.4.3) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะในการแสดงกังวลใจเกี่ยวกับความรู้สึกของคนอื่นด้วยความจริงใจ

1.4.4) ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีความรู้และทักษะการไม่ยึดเอาคติกาเป็นเรื่องตายตัว แต่เน้นการปรับตัวได้ง่ายมากกว่า

1.4.5) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีความรู้และทักษะในการไม่นิยมนำเอาเรื่องเก่ามาพูดให้ขัดแย้งกันอีกในสังคม

1.4.6) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะการแสดงความสนใจต่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

2) แนวทางพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพในเชิงลบ ประกอบด้วย

2.1) ลดการมีอารมณ์ไม่มั่นคง และประกอบด้วย

2.1.1) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะในการควบคุมอารมณ์มิให้แปรปรวนไปมาอยู่เสมอ

2.1.2) ฝึกอบรมความรู้และพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้ลดความขัดแย้งสูง (High level of conflict) กับฝ่ายตรงข้าม

2.1.3) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะลดความกระวนกระวาย เมื่อต้องตัดสินใจภายใต้แรงกดดัน

2.1.4) ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นให้มีความรู้และทักษะในการลดการแสดงความกังวลออกมาให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง

2.1.5) ฝึกอบรมความรู้และพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้มีทักษะแสดงควมมีเหตุผลเสมอ นอกจากนี้แล้วยังสามารถนำไปพัฒนางานวิจัยอื่นอีกต่อไปได้โดยเฉพาะงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาวบ้าน

เอกสารอ้างอิง

กัญญ์สิริ จันท์เจริญ. (2554). บทที่ 5 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง,

https://www.ict.up.ac.th/surinthesis/ResearchMethodology_2554....PDF

บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2561). เทคนิคการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการใช้ส้อมพันซ์และการถดถอยในการวิจัย, วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ, 11(1), 32-45.

ประสพชัย พสุนนท์. (2557). ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ, วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 27(1), 144-163.

วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). ระเบียบวิธีวิจัยสมัยใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุป จำกัด.

วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). มาตรฐานงานวิจัยเชิงปริมาณและการพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุป จำกัด.

- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2558). *การพัฒนาแบบสอบถามและแบบวัดทางจิตวิทยา*, วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 3(1), 35-48.
- Benti M, Ebrahim J, Awoke T, Yohannis Z, & Bedaso A. (2016). Community Perception towards Mental Illness among Residents of Gimbi Town, Western Ethiopia. *Psychiatry J.* 2016; 6740346.
- DeYoung, C. G., Quilty, L. C., & Peterson, J. B. (2007). Between facets and domains: 10 aspects of the big five. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(5), 880.
- Denison, D.R., Hooijberg, R. and Quinn, R.E. (1995), "Paradox and performance: toward a theory of behavioral complexity in managerial leadership", *Organization Science*, Vol. 6 No. 5, pp. 524-540.
- Dynes, Adam M., Christopher F. Karpowitz, & J. Quin Monson. (2022). "How Local Officials Respond to Expressions of Public Opinion." Paper presented at the Annual Meeting of the Midwest Political Science Association, Chicago IL, April 2022. Accessed 26,, March 2022 at http://adamdynes.com/documents/WP_2022_dynes-et-al_local-responsiveness.pdf
- Dynes, A. M., Hassell, H. J. G., & Miles, M. R. (2019). The personality of the politically ambitious. *Political Behavior*, 41(2), 309-336
- Grose, C. R., Malhotra, N., & Van Houweling. R. P. (2015). Explaining explanations: How legislators explain their policy positions and how citizens react. *American Journal of Political Science*, 59(3). 724-743.
- Hall, M. E. K. (2018). *What justices want: Goals and personality on the US supreme court*. Cambridge University Press
- Ramey, A., Klingler, J., & Hollibaugh, G. E. (2017). *More than a feeling: personality, polarization, and the transformation of the US congress*. University of Chicago Press
- Meekham, N. (2020). ประโยชน์ 5 ข้อที่คุณจะได้จากการศึกษางานวิทยานิพนธ์, <http://www.xn--12co8bkb4ccba6b3geffwj63b.com..>
- Pinyo, T. (2018). Techniques for interpreting the results of factors analysis in research work, *Panyapiwat Journal*, 10 Special issue, 292-304.
- Wikipedia (2564). ประชากร. สืบค้นวันที่ 15 สิงหาคม 2564 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>